

κῶν; ποῦ θέλει στηριχθῆ ὁ παμμεγέθης ὄγκος ὃν καταχρηστικῶς ὀνομάζουσι καπέλλον ὅταν ὁ κρώβυλος καὶ τὰ διάφορα αὐτοῦ παρακολουθήματα ἐκλείψωσι; ποία δὲ γυνὴ θέλει θέσει ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτῆς κόμης τὰς παντοίας ἐκείνας ὕλας ἃς συνεπάγεται ὁ κρώβυλος; τὰ κουρέλια, τὰς φωλεὰς τῶν σπουργιτῶν καὶ χελιδόνων, τὰ σάγματα, τὰ φρύγανα, τὰ ἄχυρα, τὰς οὐράς τῶν ἵππων, τὰ ἔρια τῶν προβάτων καὶ διάφορα ἄλλα ποτάμια τριχόχορτα, καὶ ὅλας τὰς ἐκ τῶν νοσοκομείων ἐξαγομένας κόμας ἀσθενῶν, καὶ θνησκουσῶν γυναικῶν;

Ἐὰν τῷ ὄντι αἱ Παρισιναὶ Κυρίαὶ ἀναλαμβάνωσιν ἀληθῶς καὶ σπουδαίως τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην, τὸ παράδειγμα αὐτῶν θέλει διαδοθῆ, καὶ ὁ κόσμος θέλει ἀπαλλαγῆ τοῦ ὀχληροῦ καὶ δαπανηροῦ τούτου στολισμοῦ ἄνευ δυσκολίας.

Οὐδέποτε ἐφευρέθη γελοιωδέστερος καὶ τερατωδέστερος συνάμα τοῦ κρωβύλου στολισμός· βάρος τιοῦτου τιθέμενον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν κατέστη ἐσχάτως δυσβάστακτον βασανιστήριον, ἕνεκεν τῶν ὑψιπτέρων ἐμβάδων, τῶν ὁποίων ἡ στενὴ καὶ ὀξεῖα συνάμα πτέρνα ἀναγκάζει ταύτας νὰ περιπατῶσι κεκυφύϊαι.

Ὁ κρώβυλος ἠδίκησε πολὺ τὰς δασυκόμους γυναῖκας, αἵτινες, μολαταῦτα ὅχι μόνον δὲν ἐξηγέρθησαν κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν ἠσπάσθησαν. Ἐνῶ δὲ εὐηργέτησε πολὺ τὰς μεστὰς ἡλικίας γυναῖκας, κατήντησε νὰ ἐξομοιώσῃ ταύτας πρὸς τὰς νεάνιδας καὶ νὰ ἐμπνέῃ ἀδιακρίτως τὴν ἀμφιβολίαν, καὶ κατ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν πλουσιοκόμων κεφαλῶν.

Ἐὰν λοιπὸν ὁ κρώβυλος καταργηθῆ εὐγνωμοσύνη δικαία πρέπει ν' ἀποδοθῆ εἰς τὰς γενναίας κυρίας αἵτινες πρῶται θέλουσι τὸν ἀποτινάξει.

Κων]πολιε 15 Νοεμβρίου 1871.

Μ. ΔΙΒΑΝΙΟΣ

ΘΕΟΒΑΛΔΟΣ

I

Δὲν παρήλθε πολὺς χρόνος· ὅλοι οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὸ οἰκογενειακὸν τοῦτο δράμα δὲν ἀπέθανον, καὶ ὑπάρχει τις ὅστις θ' ἀνακράξῃ ἴσως ἀναγινώσκων τὰς σελίδας ταύτας, ἀναγνωρίζων ἐν πρὸς ἐν τὰ πρόσωπα ταῦτα τὰ περιβεβλημένα μὲ πλαστὰ ὀνόματα: «Ἴδου ἐγώ!...» Ἔστω! δὲν ὀπισθοχωρῶ ἐνώπιον τῆς ἀγανακτῆσεώς του· εἶναι γυνὴ καὶ ἐγὼ δυστυχῆς γέρον τοῦ ὁποίου ἔθραυσε τὰς τελευταίας ἡμέρας.

Ἦτο κακοκαιρία ἐξ ἐκείνων αἵτινες συμβαίνουσι κατὰ τὴν ἰσημερίαν καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἡ βροχὴ πίπτει μαστιζομένη ὑπὸ βιαίου ἀνέμου. Οὐδεὶς ἄνθρωπος, οὐδεὶς θόρυβος εἰς τὰς μονήρεις ὁδοὺς τὰς περὶ τὸ Δουξεμβούργον μόνον ὄργανόν τι τῆς Βαρβαρίας ἔπαιζε παρατόνως καὶ μελαγχολικῶς κάτωθεν τῆς αὐλείου θύρας. Ὁκτὼ ὥραι ἐσήμαινον ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἀδελφῆς μου, τῆς κυρίας μαρκεσίας Πόνος.

Ἡ ἀδελφὴ μου ἦτο γυνὴ τῆς παρελθούσης ἐποχῆς· εἶχε διέλθει τὰ ὠραιότερα ἔτη τοῦ βίου της εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Μαρίας Ἀντωνιέττης· κάκις αἱ ἡμέραι διεδέχθησαν τοσαύτην λάμψιν καὶ περιουσίαν, ἔπειτα ἡ τύχη τὴν ἀνύψωσε πάλιν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη βραδύτερον ἔζη εὐτυχῆς μὲ ὅσα τῇ ἔμενον ἐκ τῶν συντριμμάτων τοῦ μεγάλου ἐκείνου ναυαγίου. Ἦτο ἐπιβλητικὴ κατὰ πρῶτην ἔποψιν καὶ ἀγαστὴ ἐν τῷ στενῷ κύκλῳ τῆς οἰκειότητος· ἔβλεπέ τις ἀκόμη ὑπὸ τὰς ρυτίδας της τὴν ἄλλοτε καλλονὴν της, καὶ τὸ ὑψηλὸν της ἀνάστημα, τὸ πλήρες χάριτος καὶ ἀξιοπρεπείας, πολὺ ἀπεῖχε τοῦ νὰ μαρτυρῆ τὰ ὀγδοήκοντά της ἔτη. Εἶχεν ἀπομείνει αὐτῇ ἐκ τῆς ὑψηλῆς σφαίρας ἐν ᾗ εἶχε ζήσει ψυχρόν τι καὶ ἐπιφυλακτικὸν ὕφος· ἀλλ' ἀμέσως μετὰ τὰς πρῶτας φιλοφρονήσεις, καθίστατο εὐχαρις, ὁμιλητικὴ, καὶ, ὁ Θεὸς νὰ τὴν συγχωρήσῃ!

φλύαρος καὶ ἑλαφρὰ ὡς εὐτυχῆς δεκαπενταέτις κόρη. Ὁλη ἡ ἀγάπη τῆς κυρίας Πόνς καὶ ἡ ἐμὴ συνεκεντροῦτο εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ ἀποθανόντος ἤδη μοιχογενοῦς υἱοῦ της, εἰς ἓνα ἄγγελον, εἰς τὴν Βαλερίαν Πόνς.

Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἡμεθα μόνοι. Ἡ κυρία Πόνς κατεγίνετο εἰς κέντημά τι ἡ Βαλερία, καθημένη πρὸ τῶν ποδῶν της, ἀνείλισσε μετωξίνους κλωστάς. Εἶχεν ἐπὶ τῶν γονάτων της μεγάλην ἀνθοδέσμην ἐκ φθινοπωρινῶν ἀνθέων ἤδη ὠχραυθέντων ὑπὸ τοῦ ψύχους, ἀλλὰ τῶν ὁποίων τὰ ἑλαφρὰ ἀρώματα ἀνεδίδοντο γλυκύτερα ἐν τῇ θερμῇ ἀτμοσφαίρᾳ τῆς αἰθούσης. Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τῆς τραπέζης, ὁ Θεοβάλδος ἐσχεδίαζεν εἰς λεύκωμά τι τὸ βλέμμα του μετέβαινεν ἀδικόπως ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ τεθειμένου συμπλέγματος εἰς τὸ σχεδιάσμα του πρὸς ὃ ἐμειδία μετὰ χαρᾶς καλλιτέχνου. Μετὰ ἓνα μῆνα, ὁ Θεοβάλδος Μουτμῶρ ἔμελλε νὰ νυμφευθῇ τὴν Βαλερίαν μας.

Ἡμην πρὸ τῆς θερμάστρας μετὰ τοῦ κόμητος Ἀνατολίου Σαϊντ-Σερβιέν ἔνεκα τῆς μετὰ τοῦ Θεοβάλδου συγγενείας του εἶχε δικαίωμα νὰ γίνεταί δεκτὸς παρ' ἡμῖν ἦτο καλὸς νέος, ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀσήμαντος, ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους ἐκτιμᾷ τις καὶ ἀγαπᾷ χωρὶς νὰ αἰσθάνεται μήτε τὴν ἀπουσίαν των μήτε τὴν παρουσίαν των.

Εἰς τὴν θέαν τῆς ἀταράχου ἐκείνης οἰκογενειακῆς εἰκόνας ἠσθανόμην ἐμαυτὸν πλήρη καλῶν προαισθημάτων διὰ τὸ μέλλον. Ὁ Θεοβάλδος ἦτο ἀκριβῶς ὁ σύζυγος ὃν ἐπεθύμησα διὰ τὴν Βαλερίαν ὄνομα ἔντιμον, ὀλίγη περιουσία, ἀλλὰ θέσις ἣτις ἔμελλε νὰ μεγαλυθῇ, φιλοδοξία μεμετρημένη, χαρακτήρ νομοταγῆς καὶ γενναῖος, βίος ἀνεπίληπτος. Ἡ Βαλερία ἐπίσης ἐφαίνετο μειδιώσα πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν ἣν τῇ παρείξαμεν τὸ δειλὸν βλέμμα της ἵψουτο πρὸς τὸν Θεοβάλδου μετ' ἀπεριγράπτου ἐκφράσεως ἐμπιστοσύνης καὶ τρυφερότητος, ἔπειτα ἐπανήρχετο πρὸς ἐμὲ πλήρες εὐγνωμοσύνης.

— Ἐλάτε ἐδῶ, θεϊέ μου, μὲ εἶπε δει-

κνύουσα καθέδραν πλησίον τῆς τραπέζης· πρέπει ὁ Κ. Θεοβάλδος νὰ σᾶς θέσῃ ὡσαύτως εἰς τὸ λεύκωμά μου.

— Φιλάρεσκος! ἀνέκραξα, θέλεις λοιπὸν νὰ γίνωνται καταφανέστερα τὰ δεκαεπτὰ σου ἔτη πλησίον τῆς γηραιᾶς μορφῆς μου. Ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ οἰκογενειακοῦ συμπλέγματος ἀρκούσι νομίζω τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη τῆς κυρίας μαρκεσίας...

— Ἄ! δὲν εἶχα σκεφθῆ τὴν ἀντίθεσιν, διέκοψεν ἀφελῶς ἡ Βαλερία· δὲν ἔχει κανεὶς τοιαύτας ματαιότητας ὅταν δὲν ἦναι ὠραῖος!

Καὶ ἐν τούτοις ἦτο θελκτικὴ ὀμιλοῦσα οὕτω ὑπῆρχε τοσαύτη γλυκύτης καὶ γαληνιότης εἰς τοὺς γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς της, τοσαύτη χάρις εἰς τὸ μειδίαμα καὶ τοὺς τρόπους της!

Μετέβην ὀπισθεν τοῦ Θεοβάλδου· τὸ σχεδιογράφημα ἦτο θελκτικώτατον· μόνο ἡ κεφαλὴ τῆς Βαλερίας, ἐκ τῶν πολλῶν ἐπιδιορθώσεων, εἶχεν ὀλίγον παραμορφωθῆ ἠσθάνετο τις ὅτι ὁ καλλιτέχνης ἠθελε νὰ καλλύνη τὴν ὁμοιότητα καὶ δὲν τὸ κατώρθωνε.

— Δεσποινὶς, εἶπεν ἐξαλείφων γραμμὴν τινα ἣν ἐχάραττε ματαίως, θέλετε νὰ κλίνετε ὀλίγον τὴν κεφαλὴν;

Ἡ Βαλερία ἐκλίβε πρὸς τὴν μάμμην της, καὶ τὰ ὠραῖα ξανθὰ μαλλία της, ἐπανέπεσαν κατὰ μακροὺς βοστρύχους ἐπὶ τῆς παρειᾶς της.

— Κάλλιστα, δεσποινὶς, εἶπεν ὁ Θεοβάλδος εὐχαριστηθεῖς.

Καὶ ἔσπευσε νὰ κρύψῃ, ὑπὸ τοὺς ἑλαφρῶς προχωροῦντας βοστρύχους, τὴν ὕχι κανονικὴν κατατομὴν τῆς Βαλερίας.

— Θεέ μου! ἐσκέφθην, βλέπει ὅτι ἡ κόρη αὕτη δὲν εἶναι ὠραία!...

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ βροχὴ ἐμάστιζε βιαίως τὰ παράθυρα καὶ βρονταὶ ἠκούσθησαν.

— Τί φρικώδης καιρὸς! ἀνέκραξεν ὁ κόμης Ἀνατόλιος, ὅστις πρὸ ἡμισείας ὥρας ἠκροᾶζετο τὴν βροχὴν χωρὶς νὰ λέγῃ λέξιν.

— Τοσοῦτῳ μᾶλλον δυσανασχετῶ, εἶπεν ἡ ἀδελφή μου, ὅσῳ περιέμενα

ἀπόψε ἐπίσκεψίν τινα, τὴν κυρίαν Δὲ Λὰς Βερμέγιας.

— Τὴν κυρίαν Δὲ Λὰς Βερμέγιας! ἐπανέλαβεν ὁ κόμης ἐγειρόμενος, τὴν κυρίαν Δὲ Λὰς Βερμέγιας! Μίαν Ἰσπανίδα τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος ἐφονεύθη εἰς τὴν Ναβάρραν, καὶ ἦτις αἰχμαλωτισθεῖσα ἀπὸ τοὺς καρλιστὰς διέφυγεν αὐτοὺς ὡς ἐκ θαύματος;

— Αὐτὴν τὴν ἰδίαν, κύριε κόμη.

— Ἄλλ' εἶναι ἡρώϊς αὐτὴ ἢ γυνὴ! Ὁμιλεῖ γαλλικά;

— Ὅπως ὑμεῖς. Ἄν καὶ Ἰσπανὶς, ἀνετράφη εἰς Παρισίους.

— Ἄ! τόσον καλλίτερον! Πολὺ θὰ ἐλυπούμην εἰ δὲν τὴν ἐνόουν. Καὶ ἂν δὲν ἦτο αὐτὴ ἢ ἐλεεινὴ βροχὴ θὰ ἤρχετο ἀπόψε. Καὶ σεῖς, Θεοβάλδε, δὲν δυσανασχετεῖτε;

— Παντάπασιν, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος μειδιῶν ἠδέως πρὸς τὴν Βαλερίαν· ἢ ἐπίσκεψις αὐτὴ θὰ ἐτάραττε τὴν οἰκειότητα τῆς ἐσπερίδος μας. Τόσον εὐχάριστον εἶναι νὰ μένητις οἰκογενειακῶς πλησίον τοῦ πυρὸς, ὅταν ἢ θύελλα μυκᾶται καὶ νὰ κλείῃ τὴν θύραν του εἰς τοὺς πληκτικούς καὶ βαρετούς! Ἄλλως τε βλέπετε ὅτι δὲν ἀγαπῶ τὰς ἡρώϊνας. Πλειότερον συμπαθῶ πρὸς γυναῖκα γλυκεῖαν, χαρίεσαν, δειλὴν, παρὰ πρὸς τὰς ἀνδρογυναῖκας ἐκεῖνας αἰτινες ἰππεύουσιν ὡς θωρακοφόροι, καὶ πυροβολοῦσι χωρὶς νὰ κλείσωσι τοὺς ὀφθαλμούς. Μία ἡρώϊς! ἄλλ' αὐτὸ εἶναι τερατώδεια.

— Τὰ, τὰ, τὰ, φίλτατέ μου, διέκοψεν ὁ κόμης παρατηρῶν τὴν Βαλερίαν. Ἐννοῶ νὰ συμπαθῆτε πρὸς τὰς ἀδυνάτους, τὰς νέας, τὰς χαρίεσσας γυναῖκας, ἀλλ' ἐπιτρέπεται νομίζω εἰς ἐμὲ νὰ ἀγαπῶ τὰς ἰσχυρὰς γυναῖκας. Φαντάζομαι τὴν κυρίαν Βερμέγια ὑψηλὴν, μελαγχρινὴν, μὲ ὑπερήφανον βλέμμα, μὲ βάδισμα εὐγενές· ἄσχημον ἴσως, ἀλλ' ἔχουσιν ἀσχημίαν προτιμοτέραν ὠραίας φυσιογνωμίας! Δὲν εἶναι τοιαύτη, Κυρία, ἢ κυρία Βερμέγια ὅπως τὴν φαντάζομαι;

— Ναί, περίπου, εἶπεν ἡ ἀδελφὴ μου

γελῶσα· θὰ σὰς παρουσιάσω προσεχῶς εἰς τὴν οἰκίαν της, καὶ θὰ ἰδῆτε.

— Τί δυστυχία μὲ αὐτὴν τὴν βροχὴν! ἀνέκραξε πάλιν ὁ κόμης Ἀνατόλιος προχωρῶν εἰς τὸ παράθυρον ὅπου τὸ ὕδωρ ἐθορύβει ὡς καταρράκτης.

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὰς λέξεις ταύτας καὶ ἅμαξά τις ἐστάθη πρὸ τῆς θύρας. Ἐπεκράτησε στιγμὴ σιωπῆς.

— Ἴδου ἀναμφιβόλως ἡ κυρία Βερμέγια, εἶπεν ἡ Βαλερία μειδιῶσα πρὸς τὸν Θεοβάλδον, ὡς διὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ διὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην.

— Νομίζω ὅτι πάλλει ἡ καρδία μου, εἶπε χαμηλοφώνως ὁ κόμης Ἀνατόλιος ἀνυψῶν τὰ μαλλία του καὶ λαμβάνων στάσιν εἰς τὴν γωνίαν τῆς θερμάστρας.

Μετὰ ἐν λεπτὸν ἀνηγγέλθη ἡ κυρία Βερμέγια. Ἐπροχώρησεν αὐτὴ ἐλαφρῶς, ἀφῆρεσε τὸν μέλανα πέπλον της, ἐχαιρέτισεν ὅλους τοὺς παρόντας, καὶ ἐκάθησε πλησίον τῆς κυρίας Πόνς.

Ἀδύνατον νὰ παραστήσω ποίαν ἐντύπωσιν θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως μὲ ἐπροξένησεν ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ κυρία Βερμέγια· ἔπρεπε νὰ ἰδῆ τις τὴν θαυμασίαν καλλονήν της διὰ νὰ ἐννοήσῃ τὸ αἰσθημα ὅπερ ἠδύνατον νὰ ἐμπνεύσῃ. Φαντασθῆτε κεφαλὴν ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας ἐν γονίμῳ στιγμῇ πλάττει ἢ φαντασία τοῦ ζωγράφου καὶ τὰς ὁποίας ἀγανακτεῖ μὴ δυνάμενος νὰ παραστήσῃ ἐπὶ τοῦ πανίου τοσοῦτον ὠραίας, τοσοῦτον γλυκείας ὅσον τὰς συνέλαβεν· ἀνάστημα μεγαλοπρεπές, τράχηλον χαρίεντα ἡμικρυπτόμενον ὑπὸ πληθὺν τριχάπτων μαύρων, καὶ χεῖρας λευκὰς καὶ λεπτοφυεῖς διεσταυρωμένας φιλαρέσκως ἐπὶ ἐσθῆτος πενθίμου.

Δὲν ἐνθυμοῦμαι τί εἶπε κατ' ἀρχὰς ἡ γυνὴ αὐτὴ, τόσον ἤμην ἀπερῥοφημένος εἰς τὴν ἄφωνον θεωρίαν τῆς καλλονῆς της· ὁ ἦχος τῆς φωνῆς της μὲ ἐξέπληξεν ἐν τούτοις· ἦτο γλυκὺς, ἀργυροῦς, καὶ ὁ τονισμὸς εἶχεν ἐλαφρὰν ξενικότητα, ἂν καὶ ὠμίλει καθαρῶτατα τὴν γαλλικὴν. Ὁ Θεοβάλδος ἐπίσης παρετήρει μετ' ἐκπλήξεως τὴν ἡρώϊδα· ἀλλ' ἐνόμισα ὅτι εἶδον ὅτι αἱ προκαταλήψεις

του δὲν εἶχον ἐντελῶς διαλυθῆ· ἐπανελάβε μετ' ὀλίγον τὸ σχεδιάσμα του καὶ εἰργάσθη χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν. Τότε ἡ κυρία Βερμέγια τὸν παρετήρησε καὶ αὐτῇ, ἔπειτα παρετήρησε τὸν Ἀνατόλιον. Δὲν ὑπῆρχε δυνατὴ σύγκρισις μεταξὺ τῶν δύο ἐκείνων ἀνθρώπων. Ὁ Θεοβάλδος ἔχει φυσιογνωμίαν ὁμιλοῦσαν εἰς τὴν φαντασίαν τῶν γυναικῶν, βλέμμα πλήρες σκέψεως, μειδίαμα ἀπερίγραπτον· ὁ κόμης Ἀνατόλιος, δροσερός, ραδινός, ὀλίγον μύωψ, ὁμοιάζει μὲ δλους τοὺς ἀνθρώπους· ἐγίνετο ὅσον τὸ δυνατὸν ἀξιοπαρατήρητος διὰ νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς κυρίας Βερμέγια ἣτις ἀδιαφοροῦσα διὰ τὰς φιλαρεσκείας του, μὴ προσέχουσα μήτε εἰς αὐτὸν ὅστις τὴν παρετῆρει πολὺ μήτε εἰς τὸν Θεοβάλδον ὅστις δὲν τὴν παρετῆρει, συνωμίλει μετὰ τῆς μαρκεσίας.

Ἡ ἀδελφή μου ἐθριάμβευεν· εἶχε τὴν μαυλίαν τῶν ἐκπλήξεων, καὶ ἡ παροῦσα ἐκπληξις ἦτο τελεία. Ἐν τούτοις ὁ Ἀνατόλιος δὲν ἐλησμόνει ὅτι ἡ κυρία Βερμέγια εἶχε μίαν ἱστορίαν νὰ διηγηθῆ, ἱστορίαν τῆς ὁποίας αὐτὴ ἦτο ἡ ἥρωϊς, καὶ ἣτις, δημοσιευθεῖσα διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἐνησχόλησε τοὺς Παρισίους ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν. Τόσον ἐπέμεινεν, ὥστε τῇ βοήθειᾳ τῆς μαρκεσίας ἡ κυρία Βερμέγια ἠναγκάσθη νὰ ὁμιλήσῃ. Ἴσως δὲν δυσηρεστεῖτο ἀρχίζουσα ἐκ νέου τὴν διήγησιν ἐκείνην καθ' ἣν εἶχε παίξει τοιοῦτο πρόσωπον καὶ τὴν ὁποίαν βεβαίως τῇ ἐξήτησαν πολλάκις. Ἐν τούτοις ἀπεκρίθη ἀπλῶς εἰς εὐθειάν τινα ἐρώτησιν τοῦ Ἀνατολίου: «Εἶναι ἀληθὲς ὅτι κατεδικάσθη νὰ τουφεκισθῶ ὡς στρατιώτης· ὁ θάνατος οὗτος ἦτο ὀλιγώτερον ἀτιμωτικὸς τῆς ἀγχύνης ἢ τῆς λαιμητόμου· ἀλλὰ, διὰ νὰ ὁμιλήσω εὐκρινῶς, ἡ παρηγορία αὕτη ἦτο λίαν ἀσθενῆς διὰ τοιαύτην στιγμὴν.»

— Καταδικασθεῖσα εἰς θάνατον! ἐπανελάβεν ἡ μαρκεσία· καὶ ἐγὼ ἐπίσης κατεδικάσθη εἰς θάνατον τῷ 93· ἀλλ' ἤμην κεκρυμμένη.... Καὶ γὰρ ἐλυπήθησαν τὰ τέρατα ἐκεῖνα; δὲν ἐτόλμησαν γὰρ σὰς φανεύσωσιν;

Ἡ κυρία Βερμέγια ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Ἐτόλμησαν, εἶπεν, ἀλλὰ θαῦμά τι μὲ ἔσωσεν.

Ἐσιώπησεν ὡσεὶ προσβληθεῖσα ὑπὸ τῆς τρομερᾶς ἐκείνης ἀναμνήσεως· ἔπειτα ἐπανελάβε ρίπτουσα βλέμμα ἐπὶ τοῦ Θεοβάλδου, ὅστις ἐσχεδίαζε πάντοτε μετὰ προσοχῆς· «Ὁ σύζυγός μου εἶχε φονευθῆ ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Βιττορίας· ἔμενα μόνη εἰς τόπον πολέμιον, μεταξὺ δύο κομμάτων ἀλληλοκτονουμένων. Ἐπρεπε νὰ φύγω εἰς τὰ ὄρη, νὰ κρυφθῶ εἰς χωρίον τι· καὶ πάλιν ποία θὰ ἦτο ἡ ἀσφάλειά μου; ποῖον διαβατήριον θὰ μὲ ἐπροστάτευεν ἀπὸ τοὺς ληστὰς τοὺς ὁποίους ὁ ἐμφύλιος πόλεμος περιβάλλει μὲ ἀτιμωρησίαν εἰς ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις; Ἀπεφάσισα νὰ καταφύγω εἰς τὴν Γαλλίαν.

Εἰς μόνος ὑπηρέτης μὲ συνώδευεν οὔτε διαβατήριον ἔλαβον οὔτε ἄλλο ἔγγραφον δυνάμενον νὰ διεγείρῃ ὑπονοίας περὶ τοῦ σχεδίου μου.

Ἀνεχωρήσαμεν ἐκ τῆς Βιττορίας ἐντὸς μιᾶς ἀμάξης μου, ὡσεὶ διὰ νὰ μεταβῶμεν εἰς τὴν ἐξοχήν. Δὲν εἶχον μετ' ἐμαυτῆς εἰμὴ ἐνδύματά τινα· εἶχα ῥάψει τὸν χρυσὸν μου καὶ τὰ τιμαλφῆ μου κοσμήματα εἰς τὰ προσκεφάλαια τῆς ἀμάξης. Τί ὁδοιπορία! Διητρέχομεν τόπον πεινῶντα, κατεστραμμένον ὑπὸ τοῦ αἵματηροῦ ἐκείνου πολέμου... δρόμοι κεκομμένοι, ἀγροὶ ἀκαλλιέργητοι, χωρία τῶν ὁποίων οἱ δεκατισθέντες κάτοικοι φεύγουσιν εἰς τὴν θέαν μιᾶς στρατιωτικῆς στολῆς καὶ ἀποστρέφονται ὅλας τὰς σημαίας, διότι χριστινισταὶ καὶ καρλισταὶ κατεπίεσαν αὐτοὺς ἐξίσου!

Κατ' ἀρχὰς ὅλα εἶχον καλῶς· ἀπεφεύγαμεν διὰ μακρῶν περιδρομῶν τὰς ὑπὸ πολεμιστῶν κατεχομένας θέσεις, καὶ διήλθον δύο νύκτας ἐντὸς ἐγκαταλελειμμένων οἰκιῶν. Τὴν ἑσπέραν τῆς τρίτης ἡμέρας ἔφθασα εἰς πτωχικὴν τινα βέντα εἰς τὰ περίξ τῆς Ἐστέλλας· αἱ ἡμίονοί μας εἶχον κουρασθῆ καὶ δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ προχωρήσωσιν. Ἡξεύρετε τί πρᾶγμα εἶ-

ναι ἢ ἴντα; Εἶναι σταῦλος, τρώγλη ὅπου τρῶσσι καὶ κοιμῶνται ἀναμιξ καλόγηροι, ἔμποροι, στρατιῶται, ἐπαί- νται καὶ ιουηλάται. Ἐδέησεν ἐν τού- τοις νὰ ιαματήσωμεν. Μετὰ τὸ φαγη- τὸν, ὁ ὑπέτης μου Περίκος, κατεκλί- θη ἐπὶ ὄλου ἀχύρου εἰς τὸ ὑπαιθρον. Ἄνέβην ε τὴν ἄμαξάν μου καὶ προσε- πάθησα ν κοιμηθῶ. Ἡ νύξ ἦτο ἐκ τῶν ὠραίων ἐίνων τῶν τοσοῦτον συνήθων εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἡ ἄμαξα ἦτο ὑπὸ μεγάλην ῥέαν εἰς τὴν θύραν τῆς βέν- τας· ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου μέρους ἡ ὄρασις ἐξείνετο μακρὰν. Περὶ τὸ με- σουύκτιον, σελήνη ἠγέρθη καθαρὰ καὶ λαμπροτά· θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐξημέ- ρωσεν. Ἐπιόν μου ἐξετυλίσσεται εὐ- ρεία κοιλὰ κατάφυτος ἐκ δένδρων· εἰς τὸν ὀρίζον ὑψοῦντο, αἱ ἐπάλξεις καὶ τὰ κωδωνοκᾶσια μικρᾶς πόλεως περι- κυκλουμένη ὑπὸ μελανῶν λοφιδίων. Τὰ πάντα ἐκοῖρυντο εἰς τὴν χλόην τῆς ὁδοῦ. Πόσον ὁ οἰανὸς ἦτο ὠραῖος! πόσον ἡ φύσις ἦτο ἡμερος κατ' ἐκείνην τὴν στιγ- μὴν! πόσοι ὠραῖοι θὰ ἦτο νὰ ζῆ τις ἐπὶ τῆς εὐδαιμονίας ἐκείνης γῆς μυροβο- λούσης ἐκ τῶν πρώτων ἀνθέων τοῦ ἔαρος! οὐδόλως ἐπιτενέ τις ὅτι ἡ δῆωσις, ἡ πυρπόλησις αἱ ὁ θάνατος ἦσαν τόσον πλησίον!

Ἀφιερώθῃ εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην· ἀλλ' ἐνίοτε οὐ κεκμηκότες ὀφθαλμοί μου ἠνοίγοντο καὶ παρετήρουν μηχανικῶς πρὸς τὸ λυκαγέες. Μετ' ὀλίγον μὲ ἐφά- νη ὅτι ἀπὸ ἰαστήματος εἰς διάστη- μα ἐνεφανίζετο διαδοχικῶς πυρὰ τῶν ὀποίων ἡ λάψις ὠχρία εἰς τὰς ἀκτί- νας τῆς σελήνης· ἔπειτα κραυγὴ ἀλλό- κοτος ἀντήχηε μακρὰν καὶ ἐπανελήφθη πλησίον μου. Ἐξύπνησα ἐντελῶς. Ὁ Περίκος προσδραμε.

— Σενόρα, μὲ εἶπε μετὰ τινος ταρα- χῆς, ἂν καὶ ἦν ἀνδρείος, οἱ καρλισταὶ ἔρχονται ἀπὸ ὁ μέρος τῆς Ἑστέλλας· τί πρέπει νὰ ῥάξωμεν;

— Νὰ ἀνιχρήσωμεν πάραυτα, ἀπε- κρίθην ἐγώ.

Εἰς τοῦτο εἶχα ἄδικον, ἔπρεπε νὰ μεί- νωμεν.

Μετὰ δέκα λεπτὰ ἐκινήσαμεν· ὁ ξε- νοδόχος τὸν ὀποῖον εἶχα πληρώσει πλου- σιοπαρόχως, ἔδραμε πάραυτα πρὸ τῶν καρλιστῶν διὰ νὰ μὲ προδώσῃ. Ὁδεύ-σαμεν δι' ὄλης τῆς νυκτὸς διὰ δρόμον φρικωδῶν, περιχειλουμένων ὑπὸ δασῶν καὶ βαράθρων· περὶ τὴν χαραυγὴν εὐ- ρέθην εἰς τὴν εἴσοδον κοιλάδος ὅπου ἔρ- ρεον τὰ ὕδατα τὰ ὑπερχειλίσαντα ἐκ τινος μικροῦ χειμάρρου· ὦ! ποτὲ, ποτὲ ἠζοφερὰ θεὰ τῶν μερῶν ἐκείνων δὲν θὰ ἐξελειφθῆ ἐκ τῆς μνήμης μου. Ἐνθυ- μοῦμαι ἕκαστον δένδρον, ἕκαστον ἀνα- τετραμμένον κορμὸν, ἕκαστον λίθον, καὶ τὸν ξύλινον ἐκείνον σταυρὸν τὸν ἐμπε- πηγμένον εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁδοῦ διὰ νὰ δεικνύῃ τὴν θέσιν ὅπου ἐχάθη δυσ- τυχῆς τις ὁδοιπόρος.

Ἐφαινόμεθα ὀδεύοντες μόνοι, διὰ μέ- σου ἐρήμου, εἰς τὴν ἐσχατιὰν τοῦ κό- σμου. Αἰφνης φωνὴ ἔκραξεν ὀπισθεν τῶν δένδρων· «Στάσου!...»

Ὁ Περίκος παρώτρυνε τὰς ἡμιόλους· πυροβολισμοὶ ἠκούσθησαν ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ. Ὁ Περίκος ἔπεσεν, αἱ ἡμιόλοι ἐστάθησαν, καὶ κατέβην ὀρμεμφύτως ἐκ τῆς ἄμαξης μου...

— Καὶ τότε, κυρία, διέκοψεν ὁ κόμης Ἄνατόλιος ὅστις δὲν ἀνέπνεε πλέον· τότε ἐπυροβολήσατε γενναίως κατὰ τῶν λη- στῶν;

— Φεῦ! ὄχι, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Βερ- μέγια μετ' ἀξιολατρεύτου ἀπλότητος· πολὺ ἐφοβήθην καὶ ἤρχισα νὰ κλαίω. Στρατιῶται περιεκύκλουν τὴν ἄμαξαν· ἐκ τῆς ῥακώδους στολῆς των ἀνεγνώρισα ὅτι ἦσαν καρλισταί. Ὁ διοικῶν αὐτοὺς ἀξιωματικὸς ἦλθε πρὸς ἐμὲ καὶ μὲ ἐξέ- τασεν.

Ἐκαθήμην εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀπέστρεψα τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ μὴ βλέπω τὸ σῶμα τοῦ δυστυχούς Περί- κου, ὅπερ ἔκειτο ἐκεῖ αἱματόφυρτον. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις μὲ τὰς ὀποίας μὲ ἐστε- νοχώρουν, ἀπεκρίθην ὅτι εἶμαι Γαλλὶς καὶ ὅτι μετέβαινον εἰς τὴν πατρίδα μου. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα συνέτριβον τὸ κιβώτιόν μου, ἠρεύνων, διεσκόρπιζον τὰ περιεχόμενα, ἐκραύγαζον, ἐβλασφήμουν

περὶ ἐμέ. ὦ! ἐφοβούμην ἡσθάνομαι ὅτι
ἐκινδύνενα ν' ἀποθάνω, μόνη καὶ εἰς τὴν
ἐξουσίαν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων!»

Ἡ κυρία Βερμέγια ἐσιώπησε καὶ ἔφε-
ρε τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον μετὰ κινή-
ματος τρόμου. Ὁ Θεοβάλδος εἶχε ἀφή-

σει τὴν γραφίδα του νὰ φέροι κατ'
ἀρέσκειαν τὴν παρετήρει, καδιέκρι-
νέ τις ἐν τῷ βλέμματι ἐκείνῳ κωπημα-
τικόν τι ἦθος πλήρες αἰμοσταῦς ἀμ-
φιβολίας.

(Ἀκολουθεῖ).

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ Η' ΦΥΛΛΑΔΙΩ ΔΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

Σέριφος. — Ἐριφος.

Ὁ πρῶτος πέμψας τὴν λύσιν τοῦ ἀνωτέρω αἰνίγματος καὶ λαβὼν τὸ γοσχεθὲν
βραβεῖον εἶναι ὁ Κ. Νικόλαος Πρωτοπαππᾶς.

Κατόπιον ἔπεμψαν τὴν λύσιν κατὰ χρονολογικὴν τάξιν ἡ Κυρία Ε. Ι. ἀπαρρη-
γοπούλου, ὁ Κ. Ἐμμανουὴλ Λεοντίδης, Β. Γ. Βασιλειάδης καὶ ὁ Α. Ι. Μολο-
χάδης.

Αἶνιγμα ζ'.

Ἐχω πατέρα ἀναρχον, Κύριον τῆς εἰρήνης·
Ἄλλὰ τὰ πέντε πρῶτά μου καὶ ἡ κατὰληξις μου
Γεννώσι τὸν πατέρα μου.
Τὰ πέντε πρῶτ' ἀποβαλὼν, μένω θεὸς ἀρχαῖος·
Θεὸς ψευδῆς εἶν' ἀληθὲς, ἀλλ' ἔτυχον λατρείας
Παρ' ἔθνοὺς λίαν ἰσχυροῦ.
Ἄνευ τῶν δύο πρῶτων μου καὶ τῶν τριῶν ἐσχάτων
Φεύγω τὴν γῆν κ' εἰς θάλασσαν προστρέγων ἀναβαίνω
Ἐπὶ τῶν πλοίων τοὺς ἰστούς.
Ἄνθη ἔναι ἡ καρδία μου καὶ ἄνθη μυροδόλα·
Τὰ πέντε πρῶτ' ἀπόβαλε, τὰ τρία τελευτάτα,
Κ' ἰδοὺ τὰ ἔχεις, φίλτατε.
Ἄν θέλῃς νὰ τὰ μυρισθῆς, ἔχεις εὐθὺς τὸ μέσον·
Ἀπόκοφον τὴν κεφαλὴν, τὰ τρία πρῶτα λάβε
Καὶ μ' ἔχεις εἰς τὸ πρόσωπον.
Ἀκόμη; . . . Εἶμαι βασιλεὺς καὶ σύγχρονός σου, φίλε·
Εὐδαίμονα μὲ λέγουσι καὶ εὐτυχῆ ὁ κόσμος,
Ἄν ᾗν' εὐδαίμων ἐπὶ γῆς.
Τὸ ἔθνος μου δοκιμασθὲν ἐσχάτως ἐν πολέμῳ,
Ἡττήθη ὑπὸ κολοσσῶν· ἡ ἦττα ἦτο νίκη·
Ἦν ὁ ἐν Πύλαις νικητής.

Ε. ΣΧ.

Αἶνιγμα η'.

Εἰς Ἰωνίαν ἔλαμψεν ἡ σεβαστὴ εἰκὼν μου·
Τὸ Λάτιον ἐλάτρευσε τὸν ἀντιπρόσωπόν μου.
Εἰς ἄνθος μεταβάλλομαι τὸ σεβαστὸν ἂν φύγη·
Καὶ πάλιν ἂν τὸ σύμφωνον θελήσῃς νὰ ἀλλάξῃς,
Νησὸς τις τάφον ποιητοῦ περιδοξὸν ἀνοίγει.
Πλὴν ἂν εἰς τάφον, ὦ θνητέ, τὸ ἄνθος μου σὺ φράξῃς
Παλινδρομεῖ τὸ σεβαστὸν, ἡ λάμψις τοῦ φωτός μου,
Φοβήθητι τὰ βέλη μου, θερμὴν λατρείαν δός μου.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΡΙΕΛΛΕ

Ὅστις τῶν ἐν Ἀθήναις, τῶν Ἐπαρχιῶν, καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ συνδομητῶν πέμψῃ
πρῶτος τὴν λύσιν ἀμφοτέρων τῶν αἰνιγμάτων θέλει λάβει βραβεῖον «Τοὺς Χαρα-
κτῆρας τοῦ Δ. Παπαρρηγοπούλου,» κομψότατον τομίδιον τιμώμενον δραχ. 4.